

калугеритѣ като на жива рана въ българския общественъ организъмъ и отвръщатъ настойчиво народа отъ подкрепа на това съсловие, проповѣдникъ на неискренъ аскетизъмъ. Неофитъ Бозвели, въз основа на жестокъ личенъ опитъ, ще възкликва за нѣкои атонци: „Азъ такива безсъвѣстни нито съмъ слушалъ, нито съмъ въ нѣкоя свѣтовна история нашелъ, — освенъ въ черковната, — но не вѣрвамъ содомогоморцитѣ да сж били имали калугерски чинъ като тѣхъ“. Рационалистъ и националистъ, Неофитъ, въ течение на дългогодишната си учителска практика, никога не препоръчвалъ на народа „да дава милостиня на калугеритѣ или да ходи за спасението си на поклонение по мѣнастири“, а настоявалъ постоянно, въ духа на истинското Христово учение, „да иматъ човѣцитѣ помежду си любовъ и съгласие, да се жалятъ и спомагатъ единъ другиму, да помилюватъ изпадналитѣ си ближни. . . а най-много училища да правятъ, . . . за да се просвѣщаватъ съ наукитѣ и станатъ сжщи человѣци словесни, за да могатъ да разпознаватъ и отдѣлятъ истината отъ лъжата, правдата отъ кривдата“. Въ така разбраната вѣра и етика монахътъ Неофитъ и учениятъ Селимински се съгласяватъ напълно, по силата на правилната си преценка върху нуждитѣ на народа и дълга на просвѣтителитѣ.